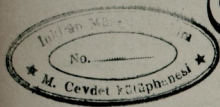

کتابخانه
مجموعه
عقبات

علم ، صنعت و اخلاق دار هفته لی مجمر

خجرات ازلتلی

ملیجی

«توقات» ده دودغی ، فقط مجستاده اوقودی . او دورک علم مشیله متحسس بوتون کنجلی کی ، کروانسر ایند کرواتسرایه قونوق ، شرفه کونفک دودغنی اوزاق ونورلی دیارلره کیشیدی . اوراده ، اسلام ملکشلرکله هر طرفدن ، اوزون یوللرکله نایسز عرومیتلرینه قائلانری گلش یوزلرجه کنجه داهای تصادف ایندی . لاکن یاخاسه بوتلردن ایکینسی اوتوماتادی : «متلا جانی» ایله «شیخ روشنی» فی- اوزارده ، تولوئیجه قدر ، بودردنر شاعره مربوط قالدیلر .

استانلواک فتحندن صوکرک ایلمک سنه لرده ، «ملیجی» اندهرعما ، حافظه سنده «صاح جوهری» ایله بیکارجه نجم منظومه سی ، آناتولیدن بویک تورک پای تخت کلدی و او طوردی . او دورک هم بویوک شاعری همده حکمدارک مصاحی اولان بروسه نی «احمد پاشا» ، اسلام علمنده اولدینی قدر نجم ادیباننده دهرن بر احاطه صاحی کوردینی بو سنگلاردن چوق استفاده اتمشدی ؛ بناء علیه ، بکی پای تختی شرفک ایلمک بویوک علم و صنعت کارلرله شرفندرمکه چالیشان کنج خانانه اونی بویوک بر صنعت پرست اولراق طاینتیجه ، «ملیجی» پادشاهک صاحباری صیرانه قالیبوردی . اوزون یوللقلرک تورلورلو سفارتلری کورمن ، طبله حیاتیله غربت ایلرده کی یوسفو قائلرینه قائلانان بو آجیق ، صینعتی طبیعتی آدم ، بوندن صوکرک سیرایک دارقاعده لری آراسته صیفیقوب قالاغدی . قالاغدی ؛ اگر دودردن ، تکلفیز طبیعتی بوکما مساعده اولسه بدی ...

حیات ، آججه الهوب سینی دوقوبان بر بازراک کی دکل ، لیلانی کندنده بولش جوشغون رعاشق روحیله آکلایان بوآدم ، داهاکنچ ایکن خرابات خانک پیری اولش ، بویوک ایران قلندرلرک روم دیارندنکی منحل پوستلرینه او طولورمشدی . کندی ییلدیکنده «بری» «چشید» لک قدسلی لن دوشور . «منش اولدینی ایچون هیچ کیسه بو پوستی اوکا چوق کورومدی ؛ هله ، «زردشت» لک المنتصب «من» لری بیه چشید اینتده وقدر اعتنا کوسترد . معشیرلرک ... او ، شرایسز کین بر حیاتی بوش کوربوردی ؛ قدحاری دور ایتندن ، یاشادینی آکلایوردی .

یوشک عمر جاودانی ایست

خود حاصل از روز جوانی ایست

هنگام کل و پاده و یاران سرست

خوش باش دی که زندگانی ایست

انزوا گوشه سنده یکن ایستدی کی یاشایان «ملیجی» سیرایه کیردکن صوکراده اسکس سرپست طبیعتی

برافساد ؛ فقط بویک عیبط هرکون اونلک اطرافنده تورلو دیدی قودیلر حاضرلایور ، اونلری پادشاهک قولانغه قدر کونومک ایچون بیک چشید واسطه لر بولیوردی . نهایت ، زوالوالی شاعره بویوک ، چوق بویوک برافتراده بولونیلر ؛ کویا «ملیجی» بدستنده علناً بر قدح شراب ایچمش ، صوکراده قدسک دیننده قائلان داملاری خلغ اوزرینه سریش ! کنج حکمدار ، همده علمانصه منسوب بر مصاحبک بوحرکت چوق قیزدی ؛ «ملیجی» بیه شراب و برصحت میخانه جیلرک ابر اعدام ایدیلر سی امر ایندی . بکی سیرایک بویوک دیوارلری آراسته صیفیله چق قدر سیرسی ، کنیش روحی شاعره بو حکایه فی آکلانقلری وقت ، بونی دهرن بر استغفاف و صمیمی بر قهریه بیه قارشیلادی :

— برقره شرابی چشیدک خزینه سنه دیکشمن
بر شاعر ایچین نه بویوک افترا !

دیدی ، لاکن ، ناله ؛ اراده سی قارشینده کیرمه هلقا اجرالیتدیرمن سرت باقیشلی حکمدار ، «ملیجی» فی زورله شرابه یوید ایندیردی ؛ بویوک مقابل شاعره کونده اون بئش آجقه علوفه تخصیصنه دائر برامصادر اولدی . «ارتق» خرابات» دوداغ ایدمن شاعر ایچون قارا فالک کولری کلیوردی ؛ چونکه او ، کونشی ، آبی ، حیاتی ، کاشانی اوفته قدر داثما قیرمیزی بریلور آرقه سنندن داثما آتیش برشکاده کورمشدی . اوزون ییللرداوقیلر رنگلی حیات سوبیک لفته لیه آبی یوزلی ، سلوی بویک کوزه لرهک حسرتی ، زوالوالی «ملیجی» فی وقتدن چوق اول اختیارلانشدی . بویال برکون فاتحکده دقتی جلب ایندینی ایچون :

— داهای اوقدر اختیار اولمادیکن حالده نه
آغزکده دیش قالمش ؛ دیه صوردی ؛ «ملیجی» حکمداره :

ماهرولر لیلینه دیش بیلهدم مدیدم
اول قدر طاشا ویدر ایل آغزعه مدندان قالدی

ییتی اوقودی ؛ بو ییتی علی العاده بر «حسن تعلیل» مثالی صامانی ؛ قیرمیزی شراب قدر دقش قدر سیاه اوزون کیریکلرده مغنون اولان بو خرابات پیری ، برکون ، قولانده آجیق کویهلر سالانان بر دلبره راست گلش ؛ بوشوق ایله :

مشتی اوقدی کولکل بر صمنه چهره
که بنا کوشنه بر دانه ثریا آسبلی

ییتی اوقور و قوماز ، صورتدیر بر دهرن شایلان آغیر برلوقات بیه سبله آغزندن بوندن قان گلکده باشلامش ؛ درپادل شاعره ، کوزمل بر الین کلن بو ضربه به قارشی هیچ متأثر اولماهه ق :

لینسز هر نه کی اینچمد ایسه
و ووروب بر سله بوندمن کتیردی

بیته کندیجی تسلیه چالیشش . آغز ، آغزکده لره دینلرک ، طبق بوکاکیزدر بر طاق ، قاتق ، شایسز لره دوشدیکنی بالادات اعتراف ایدهرسه ، نسل اولورده

بونی بر حقیقت اولراق قبول ایتیه ... فقط «ملیجی» به پادشاهدن کلن یو بکی ضربه ، سلوی بویک کوزه لرهک سسله لریله قیاس ایدیمه بیه جک قدر آغیردی ؛ شاعره «خرابات» علندن اوزون زمان آیری قالغه ، قابل دکل ، تحمل ایدمه صدی ... سلطان محمد برکون سیرایداه او تورورک بیه نه دهنه «ملیجی» فی حضورنه جاغیرتدی . بلیکده حکمداره شاعرک ییننده خات اولدینی «کیرلیجه آکلایور» مشلری . سیرایک هر طرفی قافله آرادلر ، طارادیلر ؛ «ملیجی» دن اثر بولونادی . فاع بوتون میخانه لره درحال آداملر صالهدردی ؛ شاعر هر زرده ، نهاله ایسه هان حضوره کتیریه جکدی .

سیرایک بوقلنی اوچ درت کون بوزایله ، آقیوبله ، اسراره اولوغنه چالیشان «ملیجی» بو عیروینه ارتق داهای فضله تحمل ایدیمه جکی آکلایورق شرابه قاوشمش ، اسکس قراکهنه ، نخته قلمه میخانه لره صومشدی . لعل رنگلی بلور آراستندن کاشانی تکرار کلشکون کوردینی ایچون جوشمن ، بوتون استانلوی ذوق پرستلرک قاراکاهی اولان نخته قلمه سواقلازنده سیرایک کوزه ملکلرکی ایکی طرفه سالانه سالانه نام بر سرخوش اداسیله ایضاح چالیشوردی ... فاتحک آداملری اونی بویوک سسله :

آقرسلر شراب کلرکله
لعت اولسون بوزایه ویکه

مدحیه سی اوقورکن بالادیلر ، زوالوالی شاعر صولخی فاتحک حضورده آلدی . قیرازمش چهره سی ، غمور کولزی ، بوش کیسه سی ، بریان دستاربه پادشاهک آلولی نظلری اوکنده سالانان «ملیجی» فاع ایچون ، ارتق هیچ برانکار بویک قالاغشدی . فاع «ییننده خات اولان بوآدمک دوزله آتیلما سی» امر ایندی . ایشک صابره صاردینی کورمن زوالوالی شاعر «درت کتایه» یوز اون درت صفحه ، غرش اعظمه ، کعبه معظه یین «ایدهرک» ، عهدنده دوردینی ادعا ایندی . چاوشلر ، خاملر صوک دیر تدبیر اولقی اوزره قوشوب آغزینی قودلایور . تخیلی ... سرخوشقندن سالانان بوآدمک آغزنده شراب قوقوشندن اوفاقی بر اثر بیه بوندی . ذک حکمدار بر معما قارشینده دالینی آکلایورق ایشک حقیقتی صوردی . «ملیجی» :

— نه پایمه ؛ خسته لغمه علاج اولقی اوزره شرابله

استغان ایتدم .

جوانی ورنجه ، بو هیچ عطفه کلش اسولک غرابی قارشینده بوتون دیوان دهرن بر تسکله دولدی . کوزمل بر پیت یاخود آجیه بر تسکله قارشینده لک مدهش فرارلرکی آکلان آلان بویوک حکمدار ، «ملیجی» فی غفو ایندی ؛ و بوسیرسی شاعرک ، تولوئیجه قدر ، خرابات علندن آیرلادی . ماهیجینی وضوحه آکلادی ...

تَرْبِیَّهٔ مَسْئَلَهٔ سَنی

تَنْبیل چو جو قفلر

۱

مکتب‌داره تَبْلِک‌مَسْئَلَهٔ سَنی ناماً شرح و حل اِتْک،
بوَنک بوَنون سِیْبِلَرنی، چارمارینی موضوع بحث
ایلهک، باشند باشه بده‌اغوزنی مسئله‌لرینه تَاس
اِتْک دیکدگره بوکا، حصر ایتدیکم ایکی مِغْناهلک
چِرچیو سِ حقیقهٔ پَک دار کِلر. مِغْنایه هِیج
اولازمه، بعضی جهنارنی قورجالایارق بزده پَک آَر
بخت ایدلش اولان شو مسئله‌نی قَساً آهْمَه باشلاق
ظَن ایدرم دَاسْمَه سِر اولایه جقدر.

شو یازیلر مسئله‌ک ناماً قاورا تاشنه خادم اولاسه
بیله بعضی ذهینلر اوزیرنه اجرائی تأثیر ایدر؛
یا کلش نفاط نظرک ده‌کیشنه سبب اولایلیز.
ویا دوغورودوشونلرک تقویهٔ فِکْر ایلمه‌سنه برسویه
تَشْکِیل ایدرم ایدمده.

مکتب‌لرک صورت عمومی‌ده برطرز تلقیسی وارد:
دوسلرته، تحصیلده کافی درجه‌ده موفق اولامایان
چو جو قفلره «تنبیل» دیرز. اسبابی، سوائی
آراشدیر برطایبق و بریلن بو دو عُمَما تِک حکم هان
داماچو جو قفلرک علیته‌در، یعنی تنبیل اولوق چو جو قفلره
عالمه، چو جو قفلر طرفندن سیبیت و برلش برقصورد.
کندی طبله‌ک حیازهٔ اوجاع نظر ایتدیکیز زمان
متلا فلان درس‌له هِیج چالیشدیمیزی بی اِعلای
اعتراف ایدرم بو نقصانی غیرت اِیْجون بزی‌معدور
کوسترجهک سیدلره بولورز. فلان درسک سوئوق
و جاذبه‌سز اولدینقی، فلان معلمک، صطلاح و کلاشیماز
بر اِلاوب تقریر قوللاندینقی، هر هانکی بر هِیج
ذوقزله، «غالبانهٔ زله اوبونون اولمادینقی و بوکا محال
برچوق معدنلر ایلری سوردهز.

حالیوکه معل و یا تیشکین بر آدم مقبته تنبیل
بر چو جوئی غماکه ایدرکن، بهمه‌حال قباحتی اوکا
تَحْمِیل ایتکده چوق‌زمان تردد ایتیمز. دوشونه‌نیز
کندیز تحصیل و وارد و حق اولان بومعدنلر اوجو چو
اِیْجون‌ده بلکه موجوددر. اونک شو حالی شیمدیک
شخصیتیزله، درسارک و تحصیل‌لر و مِغْنایهٔ و هِیسنه
سواءهٔ چالیشمده ضرورتی تقدیر ایدرم بو کوئوکی
فکر بیز دک، ماضیدهک تحصیلده مقایسهٔ ایتک
لازم کله‌جکی چوق زمان تسلیم ایتیمز. چو جوئی
آلاق اِیْجون چو جو قفلر اولوق لازم کله‌جکی اوتوق
علی‌الاکثر حکملر بزده بزی آلدانان بر فغاندر.

چو جو قفلر و مکتب حادثاته دقت ایدرسک، بونک
پک چوق مثاللری بی اولایلیز. بَن کندی مکتب
حائک عمدهٔ ایتدیکم، متوسط، بر فسمنده پک تنبیل
بر فسمنده ایسه اِیْجه چالیشقاند، داماناً خصوصی
مغفله‌لریمدهک فعالیت مکتبی ساعیده‌ک غیرتندن فضله

اِیْچنده چِرچینوردی. فاع ثولکدن سوکرا، باده
برستلکه داهاجوق قوتله دوام ایتدی. سرخوش
اولدینقی زمان معاصیر کزده‌یلدیکیم‌ها، ایتکین‌مطلقاً
بر استادکاهه محتاج اوله‌جدر برده آفلوکیدکی.
کندیسنک بوحالیله اکشترله قارنی:

بو مِیْلچی ایکی عصا کوئورور
بری جسمانی بری روحانی
اولک جسمانیلر اعاچندن
اولک روحانی لمل رمانی

قلعه‌سنی او قوردی. بو معضوی سفالت اونک
حیاتنه کم بیلیر، بلکه‌ده بر کوپ دپنده - خانه
چکدی؛ و اوزون‌سنلر صمیمی بخرای اِیْچنده سورور.
کلش بر حیات، بوسورته، نهایتگون و استراحته
اِبره‌ییلدی ... بَن شیمده هر زمان بو زوالی
خرابات‌ارنی دوشونسه، شو کولده‌یینی خاطرلارم:
نور اولده این مزارینه عشرت شیدینک
ای می، سنکدر عالم ارواحه‌ک فوج!

کرم‌بیک زاده محمد قزاق

ماضیدن خاطرلر

فهرمه داس...

قهوه بزم اسکی شاعرله داما سوئی برموضوع
تَشْکِیل ایتدیر: شراب، اقیون، اسرار قیبلندن
مکیفات کی. برطرفندن درس‌له‌ده «فهوه» برمیدم،
حلالیدر «مسئله‌لری مناقشه اولونورکن، شاعرلر
اوکا قارشی دهرین بر سبت کوسدیرلر؛ و وصفده
شعرلر یازدیلر. هله - شیمده اولدینقی کی - قهوه
پایه چقوبده بو اسکی آرقاداشدن غموم قالدیر
زمان، بواقفاته دایمانیه‌رق مؤثر منظومه‌لر یازدیلر.
اوتخی عصرده پیشینیکچیری شاعرلرندن استایولی
«بیلنی» نک قهوه ختندک بر غزلنی، قهوه‌نک
بو کوئوکی بولغندن متأثر اولان قازارلر مه برتسی
اولسون دیک، آتاشیه نقل ایدیوز. اوزمان،
تخت قلمه‌ک مشهور بووک قهوه‌خانه‌لرنده بوغزل کیم
بیلیر نه قدر خوشه کیشندی ...

فهوه‌ک باده کلکون کی بوقدرانی
ایصیاقدر او قارا یوزلیک اما قانی
مثلی مامندینی وار مشتری فیزدیرمده
ایصیاق یوز کورچک هرکشی ایستراتی
بخته‌در باده کی کوردی ایکن خام دکل
شیخ وشایک آکا بر یاره ایتدینقی جانی
مصر وشام وحلی کردی کلیمده رومه
ایغان آلهی شرابک او جهان فتانی
سویه اول روسییک بگا کیشینی وار
ای «بیلنی» آفتیبر آیانغه یازانی
ناصل، شاعرلر تکی‌تکی ایتدی ایتدی کورایلور،
دگی؛ اگر کلا «بیلنی» کی تریاک شاعرلر غارسه،
آرپه ونخود ختندک کیم بیلیر نه‌غوره یازمشلر ...

دوشدی بته دل دردینه بر نازه جوانک
کیم آفتیدر لالک و آتوشی جهانک
کوکم دوشلر عشقه دیر کورمه مردم
دولکد بره فانی بره دوکوله قانک
زلفکده رخک مصحف زلفکده نکارا
تفسیرن ایدر آیت نوریه دهاک

بیلرله، کوزه‌لره قارشی دودینقی ازلی ارساطی
ترتم ایدمن بو خرابات شاعری، بوئون حیاتی
میخانه‌لرده سورکلمکدن واز نگه‌مدهی. لا ایلایک
عالمده کندیکسیده اوزون مدت بر اریزاشدندن و نهایتسز
مغفله‌لر موجوده کتیردکن سوکرا پاکوده «شیخ‌سید
مِغْنا» نک معوی ترتیبله بوکک بر کال درجه‌سنه
اِیریشن آیدینلی متصوف شاعر «شیخ روشنی»
بوکسکی قلندر آرقاداشنه برچوق دمه خبر بو لادی:
— بو فسق و غفور و لاهو و شور داهانه قدر
سوره‌جک! کلش، اوکا عبت جانندن عشق‌شرابی
اِیْچیرم!

دید. فقط «مِیْلچی»، متصوف آرقاداشدن
جانندن محاز شرابی ایتکیده، روم کوزه‌لرینک
الندن حقیق فذلر آلهی فلسفه‌سنه داهای اوبونون
بیوردی ...

غمز کورون سوزی ایتی اوده یاندی
شمع آغلا دینم کوردی یایی قانه بواندی
ایوبوب لیک زلفکله ال اوردم اوزاندی
کویا که حیات آیلایوب غموم اوزاندی

نمعه‌لری دولو بر کوپ دپنده انشاد ایدهرکن، صاف
برمعدن قلیله، «دهرینکده دالیننی بو فسق و غفور
عالمکده غمورولو نماز بر اوجوروم اولدینقی ده‌دویوردی.
عالمندن نمون دکلدی؛ لاکن کندیکسی اِیْجون بو
اناققل چیتاق قابل اولمادینقی قانیدی.

کجکلک آرقاداشی «مِیْلچای»، هراندن استایوله
فلن بر آدمله، «مِیْلچی» به تصوفه دائر یازدینقی
سوله‌لرندن برنی هدیه کونده‌رمشدی. اونک داهای
کله‌کله کوسدیرلرک کاقدرته کورده استایوله
بووک و معروف برعالم کی طایندینقی ظن ایدیوزش.
فلن آدم «مِیْلچی» نی آزار، آراشدیر. نهایت
لندر مشرب شاعری عادی بر میخانه کوشه‌سنه
کولور. ایشتی آکلایان «مِیْلچی»، کندیکسیده اسکی
آرس شریکی آراشدن بر مقایسه پایهری متأثر اولور
آغلایه‌رق دیرکه:

— قضا و قدر اونی سووی، متقی، بی‌دیه‌سفه
شیر بر یایدی. غفل و ادا رک برینده اولدینقی حالده
خیر شردن، حق باطلدن ایتیرمادم؛ فسق و غفور
ولنه ماییم. بو رساله‌له اله آلوب طوشت ایتدکن
آداب ایدهم. چوق قورقازمک بکا خیری بر عاقبت
یسر اولایه‌جی!

«مِیْلچی» نک حیات و حکمداره قارشی ساخته‌جوق
فلمن متغیر اولور روحی، کافیه‌قارشدی چوق
سیمی بر سورنده آجیددی. هله حیانتک سوکرانه
وغور و فغانلرندن دهرین بر ادا دیوزور، بخران